
Reforma vysokého školství

Reforma vysokého školství

24.1.2012 18:00 Impuls Zpráva
Václav MORAVEC, moderátor

Hezký dobrý večer vám všem. Až trochu moc pobouřených je kvůli tomu, co se děje v České republice kolem reformy vysokého školství. Tady je výčet: pobouřeni jsou rektori, že ministr školství Josef Dobeš nereagoval na jejich připomínky k vysokoškolskému zákonu. Pobouřeni jsou studenti a to z dosavadních představ ministra školství o zavádění školného. Pobouřen je i prezident Václav Klaus a to z reakce akademiků a studentů. Pobouřen je i ministr školství Josef Dobeš, že je tolik pobouřených.

Josef DOBEŠ, ministr školství

Jsem připraven diskutovat, jsem připraven hájit reformní zákony a já nechám na druhé straně, jak bude reagovat. Pořád mám dobrou víru, že je to spíš neznalost, že je to nepochopení.

Václav MORAVEC, moderátor

Zaznamenalo včera Rádio Impuls slova ministra školství Josefa Dobeše. Ministr Dobeš dnes slíbil rektorům vysokých škol, že s nimi bude o reformě vysokého školství jednat. Společně ustavili pracovní skupinu, která se poprvé sejde začátkem února. Nejen o tom bude řeč v následujících minutách, hostem dnešních Impulsů je rektor Univerzity Karlovy v Praze profesor Václav Hampl. Vítejte po čase v Impulsech, přeji hezký dobrý večer, pane profesore.

Václav HAMPL, rektor Univerzity Karlovy

Dobrý večer.

Václav MORAVEC, moderátor

Připomínám, že dnešní Impulsy jsme připravili i díky vám našim posluchačům. Vaše otázky jste v průběhu dne psali a posílali ve formě SMS zpráv na číslo 774999888, máte-li však ještě jakoukoliv otázku pro rektora Univerzity Karlovy v Praze Václava Hampla, stačí když ji pošlete k nám sem do rádia Impuls. Ještě jednou číslo pro vaše otázky ve formě SMS zpráv 774999888. Klid zbraní, nakolik podle vás tento slogan, toto sousloví je vtipnou, respektive příznačnou charakteristikou dnešního stavu jednání s ministrem školství?

Václav HAMPL, rektor Univerzity Karlovy

Tak možná, že to je trefné nebo jakž takž trefné označení pro stav, který panuje mezi ministrem a rektory veřejných vysokých škol. Tam ty zbraně, záleží na tom, co budeme brát za zbraně. Prostě Česká konference rektorů měla průběžně i teď v té poslední fázi k těm věcným záměrům celkem zásadní výhrady, tak pokud formulování těch výhrad budeme chápat jako zbraně, no tak to klid zbraní není, ty naše výhrady prostě v zásadě trvají, jakkoliv...

Václav MORAVEC, moderátor

Měli jste po té dnešní schůzce, že vstupují do vaší řeči, s ministrem školství Josefem Dobešem pocit, že začíná ty výhrady respektovat, protože ještě včera jasně říkal, nebudu stahovat věcný záměr zákona o vysokých školách z vlády a pokud nějaké připomínky mají, tak to možná zapracujeme do toho zákona?

Václav HAMPL, rektor Univerzity Karlovy

Ne, tak to nemám. My jsme, rektori celkem jasně požadovali po panu ministrovi, že ty věcné záměry, ne ten zákon, který začne vznikat možná potom, ale už ty věcné záměry potřebují ještě čas na to, aby se, řekněme, dopracovaly,

doupravily v podstatných věcech. A to by znamenalo z mého pohledu stažení z vlády, přepracování, dopracování a znova předložení. To pan ministr odmítl, odmítl i hledat jiné varianty jaksi právně technické, jak tomu dát ještě čas. Tam mnoho rektorů dneska použilo termín timeout, potřebujeme prostě na to trochu vydechnout, nadechnout, zamyslet se, domluvit a dotáhnout ty věci. Protože tam je celá řada věcí, které jsou prostě formulovány vágně, nejasně, mohl by s tím být problém. Ale ...

Václav MORAVEC, moderátor

Jinak řečeno tedy rozložení sil na bojišti, když poslouchám vaše slova, je vlastně stejné jako bylo včera?

Václav HAMPL, rektor Univerzity Karlovy

To si myslím, že v tom já žádný zvláštní posun nevnímám, kromě toho, jedné věci a to si myslím, že je dobře, že ty věcné záměry jsou jaksi připravovány po dobu zhruba roku a za tu dobu jsme se rektori jako všichni dohromady společně s panem ministrem neviděli, přestože bylo několik zasedání České konference rektorů, kam bylo zván, dneska tedy se to podařilo, že s námi pan ministr přímo o tom mluví a jsme rovnou domluveni na tom, že prostě za jeho osobní účasti prostě ještě bude potřeba o tom dále hovořit, jakkoliv z mého pohledu zůstává otazník, k čemu to hovoření bude dobré, jestliže on není moc připraven na to na tom něco měnit.

Václav MORAVEC, moderátor

Alespoň po roce živě uvidíte ministra.

Václav HAMPL, rektor Univerzity Karlovy

No ne, tak to my zase ho občas někde živě někteří z nás viděli, někteří tu, někteří když měli nějaké jednání na ministerstvu, ale společně se nám to podařilo poprvé.

Václav MORAVEC, moderátor

Ministr školství Josef Dobeš vám dnes jako rektorům vysokých škol slíbil, že s vámi bude o té reformě sice mluvit a byla ustavena pracovní skupina, tady jsou slova ministra školství Josefa Dobeše:

Josef DOBEŠ, ministr školství

Ujednotíme se, že všichni hovoříme o stejné verzi, protože ta verze, která je ve vládě v eklepu, nebyla všem známa, takže někdy bylo obtížné se bavit o tom, co je aktuální, co není aktuální. Takže udělali jsme pracovní skupinu, která se seznámí nebo stáhne si z eklepu tak, jako každý z vás si může stáhnout tu aktuální verzi obou věcných záměrů a začátkem února se potkáme, abychom měli stanovisko České konference rektorů k aktuální finální verzi ve vládě, jestli je tu něco, co drtivě většině rektorů vadí, dělá problémy, či vidí rizika v budoucím paragrafovém znění.

Václav MORAVEC, moderátor

Zaznamenalo Rádio Impuls před několika desítkami minut slova ministra školství Josefa Dobeše. Připomínám, že hostem dnešních Impulsů je rektor University Karlovy v Praze Václav Hampl. Připouštíte, že někteří z rektorů České konference rektorů, již předsedáte, vlastně ani neznali ten text a proto výsledkem toho dnešního jednání je, že si budete stahovat tu skutečnou verzi, na čemž hodně bazíroval před novináři ministr školství Josef Dobeš, že vlastně rektori a vysokoškolská obec kritizuje něco, o čemž nic neví?

Václav HAMPL, rektor Univerzity Karlovy

No, já musím říct, že tady já jsem od pana ministra schytl poměrně značnou veřejnou kritiku, kdy jsem dokonce byl osočen z nezodpovědnosti za to, že jsem se snažil právě tento problém řešit. Já jsem svolal shromáždění akademické obce University Karlovy na půdě University Karlovy právě proto, abychom všichni mluvili o tom stejném, abychom si vysvětlili, jak ty peripetie toho vývoje běžely, co kdy platilo, neplatilo, co ještě platí, neplatí, kdy se co vrátí. Takže tady se s panem ministrem shodnu, že je prostě nutno znát současnou verzi. Na tom dnešním jednání ano, jeden rektor připustil, že to aktuální současné znění nezná, nicméně si nemyslím, že to jednání by dneska bylo o tom, že se mluví o věcech, které tam nejsou.

Václav MORAVEC, moderátor

A vy tu definitivní verzi z eklepu, tedy z onoho počítačového systému, pokud to přeložíme do lidštiny, tak vy ji znáte?

Václav HAMPL, rektor Univerzity Karlovy

No, samozřejmě.

Václav MORAVEC, moderátor

Tudíž ty výhrady, které an blok akademické obci a vám jako rektorům adresoval ministr školství, tak v těch uplynulých dnech nebyly na místě, chápu to správně?

Václav HAMPL, rektor Univerzity Karlovy

Jestli máte na mysli...

Václav MORAVEC, moderátor

Výhrady, protože ministr říkal, podívejte se, že například nový vysokoškolský zákon víc zpolitizuje a dá větší pravomoci politikům, není to pravda a vymezoval se vůči Universitě Karlově, kdy říká ano, ve vedení, byť formálním, University Karlovy jsou politici a předhazoval vám místopředsedu Senátu z Občanské demokratické strany Přemysla Sobotku?

Václav HAMPL, rektor Univerzity Karlovy

No, to si myslím, že to je trochu míchání hrušek s jabkama. Prostě současná správní rada je těleso, které má prostě celkem jasně vymezené pravomoci, jako řekněme úzce vymezené pravomoci. To prostě je jakýsi dozorčí orgán, já bych řekl, který prostě hlídá specificky zacházení university s majetkem. A to bych řekl, že dělá kvalifikovaným způsobem. V tom návrhu se mluví o něčem, čemu se neříká správní rada, ale jenom rada, to je, řekněme, čistě terminologická záležitost, ale to podstatné tam je, poměrně značný přesun pravomocí vůči té nové radě. A ty hlavní problémy, já jsem to říkal na tom našem shromáždění a říkám to, kdykoliv jsem na to dotázán, já v této části, která se týká kompetencí rady, tak daleko větší problémy možné nebo rizika vidím spíše když se podívám na ten dosavadní průběh těch verzí, jak se to kyvadlo kinklalo zprava doleva od extrému k extrému, teď jsme zrovna v jedné pozici, která z těch, řekl bych, lepších za tu dobu toho vývoje, ale prostě nemáme vůbec žádnou jistotu, vůbec žádné záruky, že se nám to kyvadlo zase nepřetočí někam úplně jinam. A proti tomu bych řekl, že je hlavní nebo tady cítím, že ta akademická obec toto potřebuje nějak ošetřit, potřebuje nějaké záruky, nějakou jistotu, nějakou důvěru, že prostě tady to nedopadne špatně.

Václav MORAVEC, moderátor

Prezident Václav Klaus vás dnes v rozhovoru pro Český rozhlas kritizoval, teď rozumějme akademickou obec. Doslova prohlásil: Chtěl bych připomenout našim některým velkým akademikům, že debata není o soukromém, ale o veřejném školství. Pokud by to byly soukromé školy, kde si studenti plně platí školné, pak ať mají akademici právo rozhodovat, jak sami uznají za vhodné. To, co předvádějí, je falešná hra na akademickou svobodu. Konec citátu. Řekl sám profesor a akademik Václav Klaus.

Václav HAMPL, rektor Univerzity Karlovy

No já jsem, musím říct, že některým těm částem toho vyjádření je mi obtížno věřit, že pan prezident takto vyslovil, když mluví o tom, že prostě není, že každý ví, že naše vysoké školství neprodukuje ani kvalitní vzdělávání, ani vědu, tak takto paušalizující všechno zahrnující vyjádření je pro mě naprosto nepochopitelná záležitost. Jako já si myslím, že tady narážíme na opakované nepochopení toho, že když například Konference rektorů nebo jiné reprezentace mají konkrétní věcné výhrady proti tomu, jak nějaká část reformy je navrhována, implementována, tak to neznamena, že nechceme reformu. Jako snaha změnit některé parametry toho systému, některé vlastnosti toho systému pocházejí od vysokých škol. Jako my jsme ti, kteří na to permanentně v každodenní práci narážejí. Jestli si někdo myslí, že my jsme blažení, že jako jsme zavalení počty studentů, na které nám klesá veřejné financování, tak teda s dovolením opravdu nejsme. Jako my jsme první, kdo bychom opravdu chtěli tu koncentraci na kvalitu, přesun důrazu z kvantity na kvalitu.

Václav MORAVEC, moderátor

Nakolik vás ta slova Václava Klause pobouřila, protože jsou to tři výrazní politici, kteří se proti akademické obci a vysokým školám postavili. Je to Josef Dobeš, ministr školství, nově prezident Václav Klaus, ale i premiér Petr Nečas, který řekl, že to, co z akademické obce zaznívá včetně výhrůžek možnými protesty studentů, nejsou na místě. Tady jsou slova premiéra Petra Nečase:

Petr NEČAS, premiér /ODS/

Já jsem samozřejmě naprosto připraven jednat s představiteli vysokých škol, na druhé straně musím říci, že ta reakce je poněkud neadekvátní. V tuto chvíli neexistuje dokonce ani paragrafové znění příslušných zákonů. Jedná se pouze o věcný záměr a navíc dokonce ani neprojednaný vládou. Takže to, jaká bude výsledná podoba konkrétních detailů vysokoškolské reformy, skutečně ještě je před námi a bude to samozřejmě znamenat i vyjednávání s představiteli vysokých škol.

Václav MORAVEC, moderátor

Slova premiéra Petra Nečase. Znovu, pane profesore Hample, jednoduchá otázka: Jaké máte vysvětlení pro to, že tyto tři politici jasně odsuzují chování akademiků a mluví o nepochopení nebo o neadekvátní reakci?

Václav HAMPL, rektor Univerzity Karlovy

Já především musím říct, velmi vítám to, že pan premiér vyjádřil jaksí ochotu, přání, potřebu o tom dále jednat s představiteli vysokých škol. My tu potřebu vnímáme přesně taky a já jsem, zase znova připomínám to naše slavné shromáždění, tam jsem o to přesně mluvil. Já takto vidím svou roli. Jako já prostě si myslím, že je potřeba prostě jednat, vysvětlovat, argumentovat, dokládat. Prostě to, že studenti jsou z mého pohledu pochopitelně znervóznění, protože co se tady děje? Jim se zmenšuje účast v akademických senátech, zmenšuje se role těch akademických senátů a přidává se jim školné za velmi problematických podmínek. No tak z mého pohledu trochu není divu.

Václav MORAVEC, moderátor

Pokud byste ale měl vzít racionální úvahu, myslíte si, že ty kroky, které se navrhují, že se zmenší role akademických senátů, což ale ostatně kritizoval i někdejší prorektor University Karlovy profesor Pavel Klener. Ten svého času před šesti lety v rozhovoru pro deník Mladá fronta Dnes řekl, že pravomoci akademických senátů, respektive studentů a polovičního zastoupení studentů v těch akademických senátech, protože studenti nenesou tu samotnou zodpovědnost pak za vývoj vysoké školy, tak že je příliš vysoká. Připouštíte, že pro fungování těch vysokých škol je dobré, aby pravomoci akademických senátů, role studentů v nich svým způsobem byly omezeny?

Václav HAMPL, rektor Univerzity Karlovy

My sami v reformních materiálech, které jsme připravili, jak Universita Karlova, tak Česká konference rektorů, tak nemáme problém s tím nebo prostě navrhuje sami, že prostě některé parametry fungování například té samosprávy nebo habilitačních profesorských řízení, když si vezmu jinou problematickou stránku toho současného zákona a další a další, aby prostě racionálně zvážili a došlo tam k nějakým modifikacím, ale nemůže tam dojít k nějakým základním, jakoby úplně zásadnímu strukturnímu přestavení toho, nemůže prostě přestat platit z mého pohledu, já jsem o tom naprosto pevně přesvědčen, u instituce, která prostě je vědecká a vysokoškolská, tak nemůže přestat platit to, že je to prostě z principu a zásadně samosprávná instituce. A já teda musím říct a moje zkušenost to podporuje, já prostě nejen, že nemám problém, myslím si, že je dobře, že ti studenti jsou významně zastoupeni. Prostě oni jsou užitečný korektiv a moje zkušenost například ukazuje, že jsou velmi zodpovědní za chod té školy, jako velmi jim na něm záleží, není jim vůbec jedno a třeba když si vezmu nešťastný příklad nejmenované právnické fakulty v posledních letech, tak si myslím, že studenti velmi ostře si uvědomují, jak strašně pro ně je důležité jméno té školy, kterou absolvují.

Václav MORAVEC, moderátor

Teď narážíte na plzeňskou právnickou fakultu. Když před vámi jsou všechna ta vyjádření politiků, ať už ministra školství, se kterým jste dnes jako Konference rektorů jednali, zároveň premiér Petr Nečas nabídl osobní schůzku, a propos i přes ustavení té pracovní skupiny ministra školství oslovíte premiéra, že máte zájem o osobní schůzku?

Václav HAMPL, rektor Univerzity Karlovy

Ano, samozřejmě. Mimochodem ta pracovní skupina, to je spíše pracovní skupina primárně ze zástupců delegovaných Konferencí rektorů, to je ta pracovní skupina, která už nějakou část doby přípravy toho věcného záměru, na to nějakým způsobem, to prostě komentovala pro ty autory toho zákona, ale pak bohužel...

Václav MORAVEC, moderátor

Není to tedy nějaká nová pracovní skupina, jak by se mohlo zdát?

Václav HAMPL, rektor Univerzity Karlovy

Ne, ne, ne. Nebo takhle aspoň já jsem to jednání nechápal.

Václav MORAVEC, moderátor

Ministr školství tedy bude naslouchat přímo on osobně té pracovní skupině, která už ty připomínky říkala předtím řediteli odboru vysokých škol a náměstkovi ministra školství pro vysoké školy, chápu to správně?

Václav HAMPL, rektor Univerzity Karlovy

No já myslím, že teď trochu zabíháme už malinko do technikálie, to já si myslím, že spíše bude tak nebo zase to jednání já jsem pochopil v tom smyslu, že pan ministr se osobně chce vidět s rektory a to jednání že by bylo předcházeno ještě tím, že by si to jaksi předpracovala Konference rektorů prostřednictvím té pracovní skupiny, která případně by byla podle potřeby v kontaktu s někým z toho jakoby týmu, který na tom zákoně pracuje. Ale říkám, to je možná...

Václav MORAVEC, moderátor

Ale budete tedy, když říkáte, že věcně se ty ledy nepohnuly, že ministr školství trvá na tom, že nebude věcný záměr zákona o vysokých školách stahovat z programu vlády a že možná do něj zapracuje nějaké připomínky, tak chápu to správně, že o stažení toho věcného záměru požádáte premiéra a využijete jeho nabídku osobního setkání jako Konference rektorů?

Václav HAMPL, rektor Univerzity Karlovy

No já bych rád využil jeho nabídku k osobnímu jednání a prostě ty argumenty, které jsme přednášeli nebo ty hlavní, já nepředpokládám, že by to bylo dvouhodinové setkání, ale prostě ty hlavní věci, které v tom vidíme, tak mu předneseme a prostě požádáme ho, aby prostě do té záležitosti nějakým způsobem vstoupil. Protože znova opakují, já vnímám to, že panu premiérovi jde o reformu vysokých škol a nám o ni jde taky. Nám jde o to, aby byla dobře udělaná, abychom prostě nesplakali nad výdělkem.

Václav MORAVEC, moderátor

Připomínám, že hostem u mikrofonu rádia Impuls je dnes rektor Univerzity Karlovy v Praze, profesor Václav Hampl. Vysoké školy ještě před šesti lety byly a podporovaly velmi výrazně záměr zavádění školného na vysokých školách. Postupem času, jak se rodily jednotlivé nápady, jak se bude školné ustavovat, včetně těch posledních záměrů

Ministerstva školství, tak jste vlastně na straně studentů. Je to správná charakteristika, že jste na straně studentů, že než takto zavádět školné, tak ho raději nezavádět?

Václav HAMPL, rektor Univerzity Karlovy

Přesně tak. Myslím, že ta poslední věta je velmi přesná. My máme velmi vážné a tady si myslím, že mluvím za snad skoro všechny rektory, my máme, řekněme, velmi vážný problém s tou současnou podobou toho, jak je to navrženo, zejména tedy s tou částí, která se týká takzvané finanční pomoci studentům. To je mimochodem materiál, který jaksi i po profesionální stránce je velmi nekvalitní, po stránce toho, jak takový materiál má vypadat. Je to ne úplně jednoduché si z něj vydestilovat tu představu, jak že to doopravdy má být. Ale prostě to, že těm studentům to opravdu moc nepomůže, školám to moc nepomůže, stát to přijde, řekněme, draho, i když my předpokládáme, že vlastně ne, protože jenom to bude přesun prostředků, které nyní dostávají vysoké školy, takže ten se přesune k bankám, takže s tím se prostě nedá souhlasit.

Václav MORAVEC, moderátor

Bylo by pro vás tedy zavádění školného, chápu to správně, přijatelné, pokud by kompletně šlo do rozpočtu vysokých škol a nikoliv, že to budou takové bankovní transakce, kdy nula od nuly pojde, respektive peníze se přesunou k bankám?

Václav HAMPL, rektor Univerzity Karlovy

Školné je téma, na které není jednoduché u větší skupiny najít kompletní shodu. Ale rektori musím říct za celá ta léta, co já pamatuji, tak se v zásadě shodují na tom, že v zásadě s ním buď nemají problém nebo s ním souhlasí, takovéto je nějaké to rozpětí, ale vždycky, vždycky za splnění dvou podmínek. Jedna z nich je, že to nebude znamenat jaksi odliv veřejných prostředků, protože veřejné financování už teď v České republice je jedno z nejhorších mezi civilizovanými zeměmi. A druhá podmínka je, že to nevytvoří filtr pro studenty, kteří mají nějaké konkrétní nadání a kvůli těm penězům by nestudovali to, na co to nadání mají, ale buď nestudovali vůbec nebo zkoušeli studovat něco úplně jiného. A ani jedna z těch podmínek v mých očích není teďka splněná, respektive je velmi vážně jaksi nesplněna.

Václav MORAVEC, moderátor

On ministr školství Josef Dobeš tvrdí, že zase jako vysoké školy nechápete ty jeho argumenty, že zavádění školného bude předcházet zavedení studentských půjček, spoření, grantů. Tady jsou Dobešova slova:

Josef DOBEŠ, ministr školství

My zvyšujeme sociální podporu těchto studentů. Jestliže dneska nabídneme a připravujeme velmi výhodné půjčky na život při vzdělávání, když dneska máme, jeden nápad je 7-8 tisíc měsíčně pro ty rodiny, ten student si na to bude moci vzít velmi výhodnou půjčku, velmi výhodnou, tak to je velká podpora.

Václav MORAVEC, moderátor

Zaznamenalo Rádio Impuls před časem slova ministra školství Josefa Dobeše. Mají vysoké školy podle rektora University Karlovy v Praze, profesora Václava Hampla, který je hostem dnešních Impulsů, tedy alternativní představu, když vám premiér na tom případném setkáním řekne, tak ukažte mi svoji alternativní představu, jak by mělo fungovat školné, když samotnou myšlenku, tu nejobecnější myšlenku školné zavést podporuje jako vysoké školy?

Václav HAMPL, rektor Univerzity Karlovy

Podporujeme nebo neodmítáme. Já bych řekl, že rektori jaksi obecně toto nechávají jako politické rozhodnutí, což je to, co to je. Ano, Universita Karlova konkrétně před dvěma lety vypracovala takový jako expertní materiál, který byl podrobně diskutován ve všech relevantních grémiích, čili v tuto chvíli představuje jakýsi oficiální stanovisko university, dá-li se to tak říct, a tam jsme došli po zvažování různých alternativ k tomu, že pokud by byla ta politická vůle zavést nebo zvýšit nějak ten podíl studentů na financování, takže by bylo lepší spíše jít cestou nějaké relativně malé platby tak, aby poměrně hodně velká část studentů nebo pracovníků řekněme, prakticky všichni si ji mohli dovolit.

Václav MORAVEC, moderátor

Relativně malá platba, modelově kolik?

Václav HAMPL, rektor Univerzity Karlovy

My jsme to modelově uvažovali o třech tisících za semestr, před dvěma lety, tak možná se to trošku posunulo. Ale prostě v tomto řádu.

Václav MORAVEC, moderátor

Na nějakých pěti tisících.

Václav HAMPL, rektor Univerzity Karlovy

V tomto řádu 5-6 tisíc za rok třeba. Což je prostě částka, kterou v zásadě drtivá většina studentů nějakým způsobem by měla být schopna dát dohromady a tedy ten výběr by mohl být jaksi poměrně nekomplikovaný. Transakční náklady, výběrové náklady, dohánění těch, kteří měli zaplatit, neplatili a podobně, by odpadaly, protože prostě by se to mohlo

zaplatit, když ten student přijde si zapsat ten semestr, tak to zaplatí. A tím pádem i když by to na jednoho studenta byla relativně malá částka, tak ten relativní přínos pro tu školu by mohl být ne zrovna zanedbatelný, na státní rozpočet by to nemělo absolutně žádné nároky a paralelně s tím by se mohlo řešit to, jestli vymyslet nějaký geniálnější nebo míň geniální způsob ještě nějaké podpory další pro ty studenty, ale prostě ta platba sama o sobě by na tom nebyla příliš závislá.

Václav MORAVEC, moderátor

S tímto návrhem, který říkáte, je starý dva roky, je možné najít shodu i napříč Konferencí rektorů, když politici jasně říkají, my tady návrh máme, přijďte vy, vysoké školy, veřejné vysoké školy an blok s nějakým návrhem?

Václav HAMPL, rektor Univerzity Karlovy

No to zatím neříkají.

Václav MORAVEC, moderátor

Kdyby řekli, byli byste toho schopni jako rektori?

Václav HAMPL, rektor Univerzity Karlovy

Kdyby řekli, tak to začneme řešit. jako tento návrh je na stole, myslím si, že většina lidí ho zná, já musím říct, že jako to není tak, jako zase, je to velmi kontroverzní téma, tak ne, že by každý jaksí rovnou nad tím nějak jakoby jásal při akademické debatě. Ale v momentě, kdy by se to přetočilo do roviny ve smyslu, tak pojďme se ujednotit na něčem, na čem se ujednotit lze, no tak by bylo potřeba to takto začít řešit. To prostě z pochopitelných důvodů zatím jaksí se nestalo.

Václav MORAVEC, moderátor

Tady některé z otázek, které přicházely od posluchačů Impulsů, například jedna: Je to normální, že ti, co studovali zadarmo, například čeští politici, premiér Petr Nečas, ministr školství Josef Dobeš, prezident Václav Klaus, teď mají požadavek studium platit?

Václav HAMPL, rektor Univerzity Karlovy

Tak ano, to je relevantní argument. Necítím se jako ten, kdo by ho měl zodpovídat. To zodpovídá někdo jiný, tento argument, ale...

Václav MORAVEC, moderátor

Vy jste také ale studoval zadarmo?

Václav HAMPL, rektor Univerzity Karlovy

Já jsem také studoval...

Václav MORAVEC, moderátor

A teď říkáte, že v nějaké formě školné ano.

Václav HAMPL, rektor Univerzity Karlovy

Já říkám, že pokud k tomu bude politická vůle. Politická vůle by měla být výsledek toho, že v zásadě většina veřejnosti to tak nějak začne vnímat, že by se to mělo dít. No tak jako pak ano.

Václav MORAVEC, moderátor

Další z posluchačů: Postupuje podle vás, pane profesore, vláda logicky? Školné studentů by měly platit podniky a instituce, které je později zaměstnají bez požadavku odpracované praxe? Co byste říkal tomuto návrhu, kdyby to platily firmy, které vlastně využívají těch znalostí studentů nabytých na vysokých školách? Je to model, který funguje někde ve světě?

Václav HAMPL, rektor Univerzity Karlovy

No tak v tom jim teoreticky nic nebrání, ale obávám se, že to je něco, co může fungovat jenom v některých segmentech a v řadě segmentů vzdělávání si to opravdu neumím představit. Rozhodně si to neumím představit jako něco, co by se jakoby paušálním způsobem ze dne na den zavedlo.

Václav MORAVEC, moderátor

Další otázky, které přicházely, se týkaly i Národní ekonomické rady vlády a jejího návrhu na zpřísnění toho státem placeného studia nebo umožnění toho, že například bakalářský cyklus, který je tříletý, se může studovat čtyři roky, když necháme stranou přerušení a magisterský cyklus, který je dvouletý, tak zadarmo se může studovat tři roky. Tudíž Národní ekonomická rada vlády říká, když se bude krátit ve veřejných rozpočtech, měla by se zkrátit i povolená délka studia, tedy ta benevolence jednoho roku u každého z typů studia. Co říkáte takovému návrhu?

Václav HAMPL, rektor Univerzity Karlovy

Tak to je asi návrh, s kterým by se dalo nějakým způsobem pracovat, respektive on tak jako periodicky se objevuje na stole. Mě se, musím říct nebo jakoby výhrada, kterou já bych proti němu měl, je ta, že tato jistá, řekněme, mírná benevolence v té délce toho studia, taky velmi napomáhá...

Václav MORAVEC, moderátor

Vnímáte ji jako mírnou, že kdyby došlo u každého z těch cyklů o zkrácení půl roku, tak že by ta benevolence zůstala zachována a přitom by státní pokladna ušetřila?

Václav HAMPL, rektor Univerzity Karlovy

To je, musím říct, něco, co jsem já sám navrhoval jako jistý kompromis mezi tím to úplně zrušit a nechat v současné verzi, to si myslím, že to půlroční zkrácení by asi mohl být snesitelný z mého pohledu kompromis, ale jenom jsem chtěl říct, že jakoby ten přínos toho, že skutečně to velmi pomáhá mezinárodní mobilitě, kterou já vnímám jako opravdu velmi podstatnou součást toho vysokoškolského vzdělání, respektive taky toho, proč to vysokoškolské vzdělání dneska je opravdu o hodně jináčí, než bylo třeba v době, kdy jsem studoval já, kdy to prostě nešlo.

Václav MORAVEC, moderátor

A ušetří to vůbec vám jako vysokým školám, respektive státu nějaké peníze, když tato benevolence by byla zkrácena nebo úplně zrušena?

Václav HAMPL, rektor Univerzity Karlovy

Tak v principu by to asi nějaké peníze ušetřit mohlo, ale teda teď opravdu nemám žádný konkrétní finanční rozbor před sebou.

Václav MORAVEC, moderátor

Říká rektor University Karlovy v Praze, profesor Václav Hampl, který byl dnes hostem Rádía Impuls. Děkuji za rozhovor a přeji vše dobré.

Václav HAMPL, rektor Univerzity Karlovy

Já také děkuji.

Václav MORAVEC, moderátor
